

Alkuluokkatoiminta Heinolan kaupungin esi- ja perusopetuksessa

Sisällys

Alkuluokkatoiminta Heinolan kaupungin esi- ja perusopetuksessa	1
1. Alkuluokka	3
1.1. Toiminta-ajatus	3
1.2. Tavoitteet	3
2. Alkuluokkatoiminnan toteuttaminen	4
2.1. Oppimiskäsitys	4
2.2. Oppimisympäristö	4
2.3. Työtavat	4
2.4. Sisältöalueet	5
3. Kasvun, oppimisen ja koulunkäynnin tuki ja tukimuodot alkuluokkatoiminnassa	7
3.1. Yleinen tuki	8
3.2. Tehostettu tuki	9
3.3 Erityinen tuki	9
4. Arviointi	10

Liitteet:

Liite 1: Nelikenttär uudukko alkuluokkatoiminnan käynnistämiseen tai arviointiin

Liite 2: Varhaiskasvatuksen erityisopettajan (veo) ja erityisopettajan työ alkuluokassa

Liite 3: Veon ja erityisopettajan opetus alkuluokassa

1. Alkuluokka

Alkuluokassa esiopetuksen ja ensimmäisen vuosiluokan lapsiryhmät tekevät säännöllisesti yhteistä työtä yhteisessä toimintaympäristössä. Yhteistä työskentelyä on kymmenen tuntia viikossa. Toiminnassa noudatetaan esiopetuksen ja ensimmäisen vuosiluokan opetussuunnitelmia. Myös toisen vuosiluokan oppilaat voivat osallistua alkuluokkatoimintaan, jolloin toiminnassa on huomioitava toisen vuosiluokan opetussuunnitelman tavoitteet ja sisällöt.

Alkuluokassa lapset toimivat pienryhmissä ja työskentelyssä painottuu toiminnallisuus ja leikki sekä oppilaiden osallisuus. Yhteisen alkuluokkatoiminnan lisäksi esiopetuksen ja ensimmäisen vuosiluokan oppilailla on päivittäin myös omaa opetusta. Alkuluokassa lapsilla on mahdollisuus ehyeen päivään päivähoiton ja iltapäivätoiminnan järjestyessä pääsääntöisesti samoissa tiloissa samojen aikuisten kanssa.

Alkuluokassa työskentelevät luokanopettaja ja lastentarhanopettaja sekä lapsiryhmästä riippuen muuta opetus- ja kasvatushenkilöstöä. Luokanopettaja vastaa koululaisten toiminnan suunnittelusta, toteuttamisesta ja arvioinnista. Lastentarhanopettaja vastaa esioppilaiden toiminnan suunnittelusta, toteuttamisesta ja arvioinnista. Muu alkuluokassa työskentelevä opetus- ja kasvatushenkilöstö osallistuu toiminnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin. Alkuluokassa voidaan hyödyntää koko opetus- ja kasvatushenkilöstön osaamista yhteisessä toiminnassa.

1.1. Toiminta-ajatus

Alkuluokkatoiminta on lapsen kehitystä, kasvua ja oppimista tukevaa toimintaa. Toiminnan suunnittelu moniammatillisessa tiimissä pohjautuu lapsen kehitystasoon sekä esiopetuksen ja ensimmäisen vuosiluokan opetussuunnitelmiin. Alkuluokkatoiminta järjestetään pienryhmäopetuksena, jossa korostuu vuorovaikutus, toiminnallisuus ja leikki.

1.2. Tavoitteet

Alkuluokassa noudatetaan esiopetuksen ja ensimmäisen vuosiluokan opetussuunnitelmien tavoitteita. Keskeiset alkuluokkatoiminnan tavoitteet ovat:

- vahvistaa lapsen myönteistä minäkuvaa ja käsitystä itsestä oppijana
- auttaa lasta kasvamaan vastuuntuntoiseksi yhteisön jäseneksi (yhteisöllisyyteen ja yhdessä toimimiseen)
- ohjata lasta tietoiseksi omasta oppimisestaan
- opettaa lapselle opetussuunnitelmien mukaisia perustietoja ja -taitoja

2. Alkuluokkatoiminnan toteuttaminen

2.1. Oppimiskäsitys

Alkuluokassa lapsen oppiminen perustuu oppijan aktiiviseen rooliin ja hänen kokemusmaailmaansa ottaen huomioon oppijan mielenkiinnon kohteet. Tämä tapahtuu aktiivisesti tutkimalla, oivaltamalla, harjoittelemalla ja ratkaisemalla ongelmia yhdessä vertaisryhmän kanssa. Toiminnallisissa oppimistehtävissä lapsi muokkaa hankkimaansa tietoa kokeilemalla, tutkimalla, kyselemällä, pelaamalla tai leikkimällä. Vertaisryhmän vuorovaikutustilanteissa lapset oppivat sekä toisiltaan että yhdessä toisten kanssa.

2.2. Oppimisympäristö

Alkuluokassa fyysinen oppimisympäristö muodostuu esi- ja alkuopetuksen tiloista sekä muista yhteisessä käytössä olevista tiloista. Oppimisympäristö on turvallinen, terveellinen ja lapsen oppimista tukeva. Sen lähtökohtana ovat lapsen kiinnostuksen kohteet, tarpeet ja elämänpiiri. Hyvä oppimisympäristö on monipuolinen ja siinä otetaan huomioon erilaiset oppimis- ja työskentelytavat sekä opiskeltavat sisällöt. Oppimisympäristössä tulee olla edellytykset vaihtelevaan työskentelyyn, yhteistoimintaan, leikkiin ja liikuntaan sekä sisällä että ulkona.

Monipuolisilla, lasten ikätasoa vastaavilla toimintavälineillä tuetaan lasten kasvua ja oppimista. Myös ulkona oleva ympäristö ja välineet antavat mahdollisuudet erilaisiin leikkeihin ja toimintoihin.

Alkuluokan ilmapiiri on myönteinen, kannustava, kiireetön ja oikeudenmukainen.

Pienryhmätoiminta vahvistaa sekä lasten keskinäistä toimintaa että lasten ja aikuisten välistä vuorovaikutusta. Alkuluokassa olevilla lapsilla on mahdollisuus ehyeen päivään päivähoiton ja iltapäivätoiminnan järjestyessä pääsääntöisesti samoissa tiloissa samojen aikuisten ohjaamana. Riittävällä ja ammattitaitoisella henkilöstöllä taataan mahdollisuudet oppimistavoitteiden saavuttamiseen, työrauhaan ja laadukkaaseen alkuluokkatoimintaan.

Alkuluokan henkilöstön ja kodin yhteistyö antaa lapselle mahdollisuuden turvalliseen ja yksilölliseen kasvuun ryhmässä. Esi- ja alkuopetuksen aikaisella yhteistyöllä luodaan vahva pohja myöhemmälle kodin ja koulun väliselle yhteistyölle.

2.3. Työtavat

Alkuluokassa työskentely on toiminnallista ja perustuu lapsen omaan kehitysrytmiin. Toiminta on tarkoituksenmukaista, haasteellista, elämyksellistä ja antaa mahdollisuuksia leikkiin osana

oppimisprosessia. Alkuluokassa työskennellään pääosin pienryhmissä ja toiminnassa korostuu yhdessä toimiminen ja vuorovaikutus.

Alkuluokkatoiminta perustuu esiopetuksen ja ensimmäisen vuosiluokan opetussuunnitelmiin. Alkuluokassa näitä opetussuunnitelmia yhdistetään ja niistä rakennetaan kokonaisuuksia. Alkuluokkatunneilla sisältöaluetta käsitellään systemaattisesti erilaisten oppimistehtävien, teemojen ja projektien sekä leikin ja päivittäisten toimintojen yhteydessä. Esiopetuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelmien laaja-alaisten oppimiskokonaisuuksien tavoitteet ovat pohjana kokonaisuuksien rakentamiselle.

Oppilaiden kehitystaso huomioidaan suunnitellessa toimintaa. Pienryhmän sisällä toiminta voidaan vielä eriyttää lapsen kehityksen ja taitojen mukaiselle tasolle.

Alkuluokassa käytettäviä työtapoja ovat esimerkiksi keskustelu, tutkiminen, retket, pelit, leikit, omat tarinat ja saduttaminen, kielelliset pelit ja suujumppa, ongelmanratkaisutehtävät, opetusohjelmat, kädentaidot, motoriset radat ja musiikki. Alkuluokan toimintapisteille sopivat myös ajattelun ja oppimisen taitoja sekä vuorovaikutustaitoja harjaannuttavat ohjelmat (esim. Bright Start, Lions Quest, Friends, KiVa-koulu).

2.4. Sisältöalueet

Esiopetuksen ja ensimmäisen vuosiluokan opetussuunnitelmissa on yhteisiä sisältöjä, joita opiskellaan alkuluokassa. Sisältöjä käsitellään myös esiopetuksen ja ensimmäisen vuosiluokan omilla tunneilla. Yhteisten sisältöjen harjoittelu pienryhmässä tukee oppimista.

Kielen rikas maailma, Ilmaisun monet muodot; Suomen kieli ja kirjallisuus:

- puheentuottaminen (äänenkäyttö ja artikulaatio)
- sanavaraston kartuttaminen
- vuorovaikutus (kuunteleminen, kysyminen, vastaaminen, kertominen)
- monilukutaito (erilaiset tekstit)
- mielikuvituksen kehittäminen (omat tarinat)
- kielen havainnointi (kirjain, äänne, tavu, sana)
- hienomotoriset taidot (kirjainten ja sanojen tuottaminen)
- luova ilmaisu
- mediakasvatus/tieto- ja viestintäteknologian taidot
- tarvittaessa suomi toisena kielenä -opetus

Tutkin ja toimin ympäristössäni; Matematiikka:

- arjen matematiikka
- matemaattinen ajattelu
- luokittelu, vertailu, sarjoittaminen
- lukukäsite (lukumäärä, lukusana, numeromerkki ja kymmenen hajotelmat)
- mittaaminen ja arviointi
- geometria (muodot, tasokuviot, peilaaminen ja rakentaminen)
- diagrammit

Tutkin ja toimin ympäristössäni, Kasvan ja kehityn; Ympäristöoppi:

- minä (keho)
- muut ihmiset lähelläni (perhe)
- tunnetaidot
- arjentaidot (terveelliset elämäntavat, pukeutuminen, hygienia)
- lähiympäristö (liikenne, vuodenaajat, kasvit ja eläimet)
- kotiseutuun tutustuminen
- lasten mielenkiinnonkohteet

Minä ja meidän yhteisömme; Uskonto ja etiikka:

- luonnon ja elämän kunnioitus
- uskonnon juhlat ja tavat
- kodin juhlat ja perinteet
- eettinen pohdiskelu

Kasvan ja kehityn; Liikunta:

- havaintomotoriset taidot kehonhallinta
- motoriset perustaidot (tasapainotaidot, liikkumistaidot, välineen käsittelytaidot)
- liikkuminen erilaisissa ympäristöissä
- ohjattu ja omaehtoinen liikunta (liikunnan ilo)
- sosiaaliset taidot (yhteistyö, säännöt ja reilu peli)

Ilmaisun monet muodot; Musiikki:

- lastenlaulut ja laululeikit
- keho – ja rytmisoittimet
- musiikin kuuntelu

- musiikkiliikunta

Ilmaisun monet muodot; Kuvataide:

- erilaisten tekniikoiden kokeilu- ja harjoittelu (piirtäminen, maalaaminen, muovailu, rakentelu ja painanta)
- kuvien havainnointi ja tulkitseminen
- pitkäjänteinen työskentely

Ilmaisun monet muodot; Käsityö:

- perustaitojen harjoittelu
- käsityöprosessi
- monipuoliset materiaalit
- ekologinen näkökulma

3. Kasvun, oppimisen ja koulunkäynnin tuki ja tukimuodot alkuluokkatoiminnassa

Alkuluokassa kasvun, oppimisen ja koulunkäynnin tuki järjestetään esiopetuksen ja ensimmäisen vuosiluokan opetussuunnitelmissa määriteltyjen periaatteiden ja tuen muotojen avulla.

Varhaiskasvatus vastaa esiopetuksen oppilaiden tuesta ja tukimuodoista. Perusopetus vastaa ensimmäisen vuosiluokan oppilaiden tuesta ja tukimuodoista.

Alkuluokassa pedagoginen asiantuntijuus ja henkilöstön yhteistyö tuen tarpeen havaitsemiseksi, suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi on moniammatillista.

Alkuluokassa esiopetuksen ja ensimmäisen vuosiluokan oppilaiden asioita käsitellään omissa oppilashuoltoryhmissään. Oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa esiopetus- ja kouluyhteisössä. Oppilashuoltoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä ja koko esiopetus- ja kouluyhteisöä tukevana yhteisöllisenä oppilashuoltona. Tämän lisäksi oppilailla on lakisääteinen oikeus yksilökohtaiseen oppilashuoltoon.

Alkuluokkatoiminnan ulkopuolella kasvun, oppimisen ja koulunkäynnin tukea järjestetään myös esiopetuksen ja alkuopetuksen omissa opetusryhmissä. Koululaisten tukiopeutus järjestetään perusopetuksen tukimuotona.

Alkuluokassa tuen järjestämisen lähtökohtana ovat kunkin lapsen vahvuudet sekä oppimis- ja kehitystarpeet. Tukea järjestettäessä tulee ottaa huomioon monenlaiset oppijat, oppimisen erilaiset lähtökohdat ja tavat sekä oppilaiden kulttuuritausta. Tuen muodot voivat vaihdella tilapäisestä jatkuvaan ja vähäisestä vahvempaan tai yhden tukimuodon tarpeesta useamman tukimuodon tarpeeseen. Samat tukimuodot voivat jatkua ehyesti päivähoitossa ja iltapäivätoiminnassa.

Alkuluokassa oppilaiden kanssa yhteistyötä tekevät varhaiskasvatuksen erityisopettaja (veo) ja laaja-alainen erityisopettaja (eo) esiopetuksen ja koulun resurssien ja lapsiryhmien tarpeen mukaan. Alkuluokkatoiminnan aikana veon ja erityisopettajan osallistuminen voi olla samanaikaisopetusta pienryhmässä, pienryhmän ohjaamista tai oppilaan yksilöllistä ohjaamista.

3.1. Yleinen tuki

Alkuluokassa yleinen tuki näkyy päivittäisessä toiminnassa rakenteellisesti pienryhmätoimintana ja säännöllisenä päivärytminä. Oppimisympäristö järjestetään tarkoituksenmukaiseksi. Lapsen vahvuudet ja tuen tarpeet pyritään huomioimaan jo lukuvuoden alussa ryhmäjakoja tehtäessä.

Alkuluokkatoimintaa suunniteltaessa otetaan huomioon, että lapsen päivä koostuu sekä toiminnallisista että keskittymistä vaativista oppimistehtävistä. Alkuluokan päivän rakennetta kuvataan havainnollisesti. Alkuluokassa toimivien aikuisten keskinäinen pedagoginen keskustelu ja lasten havainnointi ovat vahvoja yleisen tuen muotoja.

Yleisen tuen muotoja alkuluokassa ovat esim.:

- päivän rakenne ja strukturointi
- pienryhmätoiminta
- ryhmäjaot ja ryhmäkoot
- oppimisympäristöjärjestelyt ja muu lyhytaikainen tuki (palkkiojärjestelmä yms.)
- toiminnallisuus
- pedagoginen keskustelu ja havainnointi
- useamman aikuisen läsnäolo ja erilaiset opetustyyli
- eriyttäminen
- samanaikaisopetus
- konsultaatio (veo, laaja-alainen erityisopettaja)
- osa-aikainen erityisopetus lyhytaikaisena jaksena
- oppimista tukevat tietokoneohjelmat (esim. Ekapeli)
- perheiden kanssa tehtävä yhteistyö

3.2. Tehostettu tuki

Kun alkuluokkatoiminnassa mukana olevalle perusopetuksen oppilaalle ei riitä yleinen tuki, lapselle laaditaan **pedagoginen arvio** yhteistyössä huoltajien kanssa lapsen omassa yksilöllisessä oppilashuoltoryhmässä. Tehostetun tuen alkaminen kirjataan oppilashuoltokertomukseen. Esiopetuksessa tehostetun tuen aloittaminen perustuu **pedagogiseen arvioon**. Lapsen esiopetuksen opettaja sekä varhaiskasvatuksen erityisopettaja (veo) laativat pedagogisen arvion, joka käydään läpi vanhempien kanssa. Päätös tehostetun tuen aloittamisesta tehdään moniammatillisesti yhdessä oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa. Päätös kirjataan pedagogiseen arvioon.

Oppimissuunnitelmaan kirjataan lapsen tarvitsema tuki, jonka toteutuminen, seuranta ja arviointi ovat esiopetuksessa olevan lapsen kohdalla lastentarhanopettajan vastuulla ja koululaisella luokanopettajan vastuulla. Lapsen tarvitsema tehostettu tuki ulotetaan myös alkuluokkatoimintaan. Koko alkuluokassa toimivan henkilöstön on tärkeää tietää tehostettua tukea tarvitsevat oppilaat ja millaista tukea he tarvitsevat. Tehostetun tuen riittävyyttä havainnoidaan ja arvioidaan alkuluokkatoiminnan aikana.

Tehostetun tuen muotoja alkuluokassa yleisen tuen muotojen lisäksi ovat esim.:

- moniammatillinen havainnointi, keskustelu ja konsultaatio
- oppimisympäristön muokkaaminen ja muu pidempiaikainen tuki
- avustajapalvelut
- apuvälineet ja erityismateriaalit
- yksilölliset tehtävät
- tilanteiden ennakointi
- veon ja/tai laaja-alaisen erityisopettajan pidempiaikainen tuki

3.3 Erityinen tuki

Alkuluokassa erityisen tuen piirissä olevan lapsen erityisen tuen suunnitteleminen, toteuttaminen ja arviointi on esiopettajan vastuulla ja koululaisen erityisen tuen suunnitteleminen, toteuttaminen ja arviointi on luokanopettajan vastuulla. Erityisen tuen piiriin kuuluvalle lapselle laaditaan **henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS)**. Pidennetyt oppivelvollisuuden lapset ovat aina erityisen tuen piirissä. Erityisen tuen järjestäminen edellyttää yhteistyötä lapsen huoltajien ja alkuluokkatoiminnasta vastaavien aikuisten kesken.

HOJKSiin kirjataan tuenmuodot, joita toteutetaan sekä alkuluokassa että omassa opetusryhmässä. Alkuluokassa mukana olevan erityistä tukea tarvitsevan lapsen oppimisympäristö ja tarvittavat tukimuodot pyritään järjestämään niin, että lapsi voi mahdollisimman täysipainoisesti osallistua alkuluokkatoimintaan.

Ryhmässä toimivan henkilöstön on tärkeää tietää erityistä tukea tarvitsevat oppilaat, jotta lapsi saa tarvitsemansa tuen. Tuki annetaan erilaisin joustavin järjestelyin, kuten samanaikaisopetuksena tai pienryhmä- ja yksilötyöskentelyinä.

Erityisen tuen muotoja alkuluokassa yleisen ja tehostetun tuen muotojen lisäksi ovat esim.:

- useamman aikuisen tuki pienryhmässä
- yksilöllinen opetus
- yksilölliset tehtävät
- apuvälineet ja erityismateriaalit
- veon ja laaja-alaisen erityisopettajan antama säännöllinen tuki
- erityiseen tukeen otetun oppilaan mahdollinen integraatio alkuluokan pienryhmiin

4. Arviointi

Alkuluokassa noudatetaan esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmissa määriteltyä arviointia. Esioppilaiden arvioinnista vastaa ryhmän lastentarhanopettaja ja ensimmäisen vuosiluokan oppilaiden arvioinnista vastaa luokanopettaja.

Alkuluokassa arviointia suoritetaan jatkuvasti aikuisen ja lapsen vuorovaikutuksessa työskentelyn ja oppimisprosessin edetessä. Alkuluokassa työskentelevän opetus- ja kasvatushenkilöstön on sovittava menetelmät, joilla havainnoidaan ja arvioidaan lapsen oppimista ja työskentelyä.

Alkuluokassa harjoitellaan myös vertais- ja itsearviointitaitoja. Itsearviointitaitojen kehittämisen tarkoituksena on tukea lapsen itsetuntemuksen kasvua ja tietoisuutta omasta oppimisestaan.

Esioppilaiden arviointi toteutetaan esiopetuksen opetussuunnitelman mukaan. Ensimmäisen vuosiluokan oppilaan arviointi suoritetaan perusopetuksen opetussuunnitelman vaatimalla tavalla.

Alkuluokkatoiminnan kehittämiseksi huoltajia pyydetään säännöllisesti arvioimaan toimintaa. Myös oppilailta voidaan pyytää arviointi toiminnasta. Se antaa arvokasta tietoa kehittämistyötä varten.

Liite 1

Nelikenttärüudukko alkuluokkatoiminnan käynnistämiseen tai arviointiin

Vahvuudet (Strengths)	Heikkoudet (Weaknesses)
Mahdollisuudet (Opportunities)	Uhat (Threats)

Liite 2**Varhaiskasvatuksen erityisopettajan (veo) ja erityisopettajan työ alkuluokassa****Konsultaatio**

- pedagogiset keskustelut
- ohjaus ja käytännön vinkkejä arkeen
- asiantuntijuus koko alkuluokkatiimin käytössä
- materiaalit ja apuvälineet
- havainnointi, arviointi ja ikätasoiset testit
- Moniammatillinen yhteistyö

Opetus, ks. Liite 3

- samanaikaisopetus
- pienryhmän ohjaaminen
- tukea tarvitsevien oppilaiden pienryhmän ohjaaminen
- yksilöllinen opetus

Yhteistyö

- tieto kaikista alkuluokan tukea tarvitsevista oppilaista, mutta veo vastuussa esioppilaista, eo vastuussa koululaisista
- veon ja erityisopettajan keskinäinen työnjako tukea tarvitsevien lasten pienryhmäopetuksessa
- alkuluokan toimintakauden suunnitteluun ja pienryhmien muodostamiseen osallistuminen
- veon ja erityisopettajan keskinäiset palaverit; yhteistyömuodoista sopiminen, pedagoginen keskustelu, ammatillinen kasvu ja vertaisoppiminen sekä oppimateriaalien kokoaminen
- oppilashuoltoryhmiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön osallistuminen
- kouluvalmiuden arviointi

Liite 3

Veon ja erityisopettajan opetus alkuluokassa

Varhaiskasvatuksen erityisopettajan ja laaja-alaisen erityisopettajan tehtävänä on tukea oppilaita, joilla on oppimis- ja/tai sopeutumisvaikeuksia ja jotka tarvitsevat tukea oppimisvalmiuksiensa vahvistamiseksi. Alkuluokassa veon ja erityisopettajan opetuksen pääpaino on tukea tarvitsevissa oppilaissa. Koko alkuluokassa toimivan henkilöstön on tärkeää tietää tukea tarvitsevat oppilaat ja millaista tukea he tarvitsevat. Näin varmistetaan oppilaalle riittävä tuki opetuksessa.

***samanaikaisopetus**

Alkuluokassa samanaikaisopetuksella tarkoitetaan kahden tai useamman alkuluokan opettajan antamaa opetusta pienryhmässä yhteistyössä keskenään. Samanaikaisopetusta antavat opettajat sopivat yhdessä tunnin tavoitteet, sisällöt ja menetelmät. Samanaikaisopetuksen hyötyjä ovat mm. asiantuntija-avun saaminen, opetusvastuun jakautuminen kahden opettajan välille ja opettajien kesken tapahtuva molemminpuolinen oppiminen.

Samanaikaisopetusta voidaan toteuttaa erimuotoisena. Olennaista on joustava erilaisten opetuksen eriyttämiskeinojen hyödyntäminen ja oppilasryhmän kannalta parhaiten toimivat opetustavat. Työskentelytilanteissa opettajien ammattitaito ohjaa huomioimaan tukea tarvitsevia lapsia.

Tiimiopetus on tasa-arvoista yhteistyötä ja vuorovaikutusta opettajien kesken. Vastuu pienryhmän toiminnasta ja opetuksesta jakautuu tasaisesti opettajien välillä.

Yhteisopetuksessa toisella opettajista on vastuu opetuksesta. Toinen opettajista keskittyy ohjaamaan tukea tarvitsevien oppilaiden työskentelyä. Toiminnan aikana voidaan vaihtaa opettajien vastuurooleja.

Rinnakkaisopetuksessa oppimisvalmiuksiltaan erilaiset oppilaat jaetaan kahteen eri opetusryhmään, jolloin opettajat vastaavat oman ryhmänsä opetuksesta. Opetus voi tapahtua samassa tai eri tilassa.

*** pienryhmän ohjaaminen**

Erityisopettaja/veo käyttävät erityistä pedagogista osaamistaan suunnitellessaan menetelmiä pienryhmän ohjaamiseen. Tämä antaa mahdollisuuden toiminnan eriyttämiseen ryhmän sisällä ja mahdollisuuden mukauttaa toimintaa ryhmän tarpeiden mukaan.

*tukea tarvitsevien oppilaiden pienryhmän ohjaaminen

Erityisopettajalla/veolla on mahdollisuus suunnitella pienryhmän toiminta ryhmän lasten tuen tarpeen mukaan. Pienryhmän muodostamisessa voidaan huomioida lasten samankaltainen tuen tarve.

* yksilöllinen opetus

Jos lapsi ei pysty osallistumaan pienryhmänsä toimintaan täysipainoisesti tai tarvitsee yksilöllistä lisätukea oppimiseensa, hänen opetuksensa järjestetään oppimisympäristöä muokkaamalla ja/tai opetusta yksilöllistämällä. Yksilöllistä opetusta on veon/erityisopettajan antama kahdenkeskinen opetus.